

LASTEKAITSETÖÖTAJA INFOKIRI

TALV 2014

EESTKOSTE

Hea lastekaitsetöötaja!

Loed praegu järjekorras teist MTÜ Perede ja Laste Nõuandekeskus koostatud infokirja. Sinu ja Su heade kolleegide tagasisidet arvesse võttes keskendusime vaid ühele teemale, milleks seekord on eestkoste.

Infokirja materjalid valmistas ette jurist **Triin Göttig**. Loodame, et neist on abi Sinu igapäevatöös. Oleme tänulikud, kui saadad e-posti aadressil: info@perenou.ee oma ettepanekuid selle kohta, milliseid teemasid võiksid järgmised infokirjad käsitleda (sel aastal saadame Sinu e-postkasti veel 2 infokirja). **Head lugemist!**

EESTKOSTE SEADMINE ALAEALISE ÜLE

2013. aastal justiitsministeeriumi ja õiguskantsleri tellimusel läbi viidud kohtupraktika analüüs näitas, et mitmel juhul, kui taotleti hooldusõiguse piiramist või äravõtmist, ei olnud samal ajal lahendatud eestkoste küsimus.

PKS § 176 lg 1 lause 1 ütleb küll, et kuni eestkostja määramiseni täidab eestkostja ülesandeid lapse rahvastikuregistrisse kantud elukoha järgne valla- või linnavalitsus, kui eestkoste seadmise eeldused on täidetud. Soovitatav oleks siiski igal konkreetsel juhul, kui laps jääb ilma esindusõiguslikust isikust, määrata talle ka koheselt uus esindusõiguslik isik ehk eestkostja.

Kohus peab tsiviilkohtumenetluse seadustiku järgi tegelikult ka ise juhul, kui ta näeb selle järele vajadust, algatama eestkoste määramise menetluse, kuid kohtupraktika analüüs näitas, et seda ei ole tehtud. Pigemini näitas analüüs seda, et kui kohtult oli taotletud hooldusõiguse piiramist/äravõtmist ning samal ajal ka eestkostja määramist, siis juhul, kui kohus rahuldab avalduse, määrati ka eestkostja. Juhtudel kui KOV oli taotlenud ainult hooldusõigus piiramist/äravõtmist, siis kohus ei hakanud ise eraldi eestkostjat määrama. Kohtud peavad hagita menetluses olema ise aktiivsed, mida aga ei kinnitanud kahjuks kohtupraktika analüüs. Seetõttu oleks soovitatav KOV-idel avalduse esitamisel tähelepanu pöörata ka eestkoste määramise küsimusele.

Eestkoste seadmise eeldused

PKS § 171 lg 1 järgi määratakse alaealisele eestkostja, kui esindusõigust ei ole alaealise lapse kummalgi vanemal või kui lapse päritolu ei ole võimalik kindlaks teha.

Perekonnaseaduse järgi jääb laps ilma esindusõiguslikust vanemast, kui vanema hooldusõigus võetakse ära või piiratakse seda (PKS §-d 134–136, piiramise korral ei ole lapsel esindusõiguslikku vanemat selles osas, mis osas on esindusõigust piiratud), samuti juhul, kui hooldusõigus peatatakse (PKS § 140).

Praktikas võib kahtlemata probleemne olla olukord, kui tegemist on nõ piiripealse juhtumiga, mis mahuks nii piiramise/äravõtmise kui ka peatamise sätete alla, nt juhul, kui on tegemist psüühilise haigusega. Samuti võib sellisel juhul kõne alla tulla hoopis PKS § 139 kohaldamine, mis reguleerib piiratud teovõimega vanema hooldusõigust. Kui psüühikahäire ei ole aga selline, mis võimaldaks vanema teovõimet piirata, jääb siiski võimalus rakendada PKS §-e 134–136 ja 140.

Kohtupraktika analüüs näitas, et kohtud on rakendanud rohkem peatamist, kui seda neilt on taotletud, põhjendades seda sellega, et tegemist on nõ leebema meetmega (kohtupraktika analüüs hõlmas lahendeid 2011–2012). Riigikohus ütles aga oma 2012. aasta lõpus tehtud lahendis (14.11.2012. a lahend nr 3-2-1-121-12), et "olukorras, kus laps on jäetud hooletusse või lapse heaolu ja/või vara on ohustatud vanema suutmatuse tõttu täita oma kohustusi lapse vastu, ei ole õige vanema hooldusõigust peatada. Selliste asjaolude ilmnemisel peab kohus kohaldama ohu ärahoidmiseks PKS § 134 lg 1 järgi vajalikke abinõusid vastavalt sellele, milline oht last ähvardab" ehk siis mitte peatama hooldusõiguse, vaid seda piirama/ära võtma. Seega ei tuleks Riigikohtu praktika kohaselt taotleda peatamist kui nõ leebemat meetet juhul, kui äravõtmise/piiramise eeldused on täidetud.

Eestkoste sisu ja teostamine

Eestkostjale kuulub nii lapse isikuhooldus- kui ka varahooldusõigus (PKS § 172).

Eestkostja ei või oma kohustuste täitmist panna kolmandale isikule (PKS § 179 lg 3).

Eestkostja ülesandeid (õigusi ja kohustusi) ei saa osadena ega ka terves mahus üle kanda, s.t eestkoste kui selline ei ole ülekantav. Eestkostja saab aga kaasata kolmanda isiku teda abistavaks toeks ning sellele kolmandale isikule volituse anda (seda sarnaselt vanematele vanema hooldusõiguse teostamisel). Selline volitus ei vaja kohtu poolt kinnitamist ega kohtu nõusolekut. Ilmselt ei ole aga ka volituse andmise puhul mõeldav, et kolmandale isikule antakse üle üldvolitus, s.t volitus kõikide asjade ajamiseks (õiguste ja kohustuste kandmiseks), sest sellisel juhul läheks see vastuollu selle põhimõttega, mis on sätestatud PKS § 179 lg-s 3 ehk eestkoste ei ole ülekantav – eestkostja jääb ikkagi ise vastutavaks ja aruandekohustuslikuks isikuks. Seega peaks kolmandate isikute kaasamine aset leidma selliselt, et eestkostjalt ei võetaks mingil juhul ära pädevust ise tegutseda ning et tema oleks ikkagi see viimases järjekorras (vajadusel) vastutav isik.

Eestkostja aruandekohustus

Eestkostetava vara valitsemise ja eestkostja muude ülesannete täitmise kohta esitab eestkostja kohtule iga-aastase kirjaliku aruande. Aruandes tuuakse eraldi välja tehtud kulutused ning lisatakse neid tõendavad dokumendid. Igapäevaseks ülalpidamiseks tehtud kulutuste kohta näidatakse aruandes ära igas kuus keskmiselt kuluva summa suurus ja neid tõendavaid dokumente ei lisata (PKS § 194 lg 2).

7.7.2012 on jõustunud PKS § 194 lg 2 muudatus. Muudatuse eesmärk oli täpsustada PKS-i sõnastust nii, et sõnastusest tuleks otseselt välja, et eestkostetava igapäevaseks ülalpidamiseks tehtud kulutusi eestkostja iga-aastases aruandes ühekaupa välja tooma ja dokumentaalselt tõendama ei pea ning piisab igas kuus kuluva summa välja toomisest¹.

"Alles jääb üldpõhimõtte, et aruandes tuleb eraldi välja tuua tehtud kulutused ning lisada neid tõendavad dokumendid, kuid sellest põhimõttest tehakse erand eestkostetava igapäevaseks

¹ Vt perekonnaseaduse muutmise seadus 214 SE. Kättesaadav: <http://www.riigikogu.ee>.

üalpidamiseks tehtud kulutuste kohta. Muudatuse kohaselt ei ole vaja igapäevaseks üalpidamiseks tehtud kulutusi aruandes ükshaaval välja tuua ja tõendada, vaid piisab sellest, kui eestkostja nimetab aruandes üldjoontes ära, kui suur summa eestkostetava varast eestkostetava üalpidamiseks keskmiselt igas kuus kulub, ning toob selle kõrval eraldi välja vaid igapäevaseid üalpidamiskulusid ületavad kulutused. Kindlasti loetakse igapäevaste kulutuste katmiseks ette nähtud eestkostetava varaks eestkostetava pension, kuna igapäevaste kulutuste katmine ongi pensioni eesmärk. Sõltuvalt eestkostetava majanduslikust seisust ning elukorraldusest võivad aga igapäevakulutused kuus ületada eestkostetava pensionit ning olla kaetud ka muust eestkostetavale kuuluvast varast. Selliseks varaks võib olla näiteks vanemate makstav üalpidamine, eestkostetava poolt enne või pärast teovõime piiramist teenitud raha, pärandi või kinkena saadud vara vms. Sel põhjusel ei ole otstarbekas piirata tõendamiskohustust vaid pensioniga.

Perekonnaseadusega ei saa ära määrata, mida tuleb lugeda igapäevakulutusteks, kuna see sõltub eestkostetava isikust: tema vajadustest, võimalustest ning tavapärasest elustandardist. Üldjuhul ei ole vaja aruandes ükshaaval ära näidata kulutusi eestkostetava toidule ja riieteile ning igapäevakulutuste hulka võivad kuuluda ka kulutused transpordile, sidevahenditele jms. Aruandes peaks aga kindlasti välja tooma ja dokumentaalselt tõendama, kui eestkostetav on näiteks pärinud suurema rahasumma ning eestkostja on selle eest talle ostnud uue kalli ratastooli, kohandatud varustusega auto, spetsiaalse mööbli vms. Sellised esemed on küll eestkostetavale igapäevaselt vajalikud, kuid need kulutused on pigem erandlikud, kuna neid ei ole vaja teha iga kuu ning sellistele esemetele kulutatavad summad võivad olla väga suured.

Seega tekib vajadus kulutuste tõendamiseks vaid juhul, kui eestkostetavale kuulub igapäevakulusid ületavat vara ning seda vara kasutatakse muude kulutuste katmiseks. See, mida tuleb igapäevaseks üalpidamiseks tehtavate kulutuste all täpselt mõista, jääb kohtupraktika sisustada. Tõendid tuleks esitada eelkõige suurema väärtusega tehingute kohta. Kindlasti ei tähenda aruande esitamise kohustus seda, et eestkostjal tuleb kõik eestkostetava üalpidamiseks tehtud kulud tõendada.

Eestkostetava varalise olukorra hindamiseks peaks piisama, kui on ära märgitud kõik eestkostetava sissetulekud (tulud) ja omandatud väärtuslikumad varaesemed ning väljaminekud (kulud) kululiikide, mitte üksikute kulutuste lõikes ja võõrandatud olulisemad varaesemed. Oluline on siiski silmas pidada, et eelnõuga ei muudeta kehtiva õiguse põhimõtet, mille kohaselt on kohtul õigus küsida vajaduse korral lisainformatsiooni ka igapäevaste kulutuste kohta, eriti kui kohtul tekib kahtlus, kas eestkostetava igapäevasteks vajadusteks tehtud kulutuste maht ning tema tegelik seisund on omavahel kooskõlas.

Kõnesoleva seadusemuudatuse eesmärk ei ole eestkostja aruande esitamise kohustust ära kaotada, vaid eestkostja aruande esitamist lihtsustada. Kohustus suuremaid kulutusi aruandes välja tuua (ning vajaduse korral tõendada) ei peaks olema eestkostjate jaoks ülemäära koormav, kuna kuludokumentide säilitamine on lisaks aruandlusele vajalik muu hulgas ka näiteks müügilepingust tulenevate võimalike nõuete maksmapanekuks (asja asendamise või parandamise nõue või lepingust taganemine), mis on muu hulgas samuti üks eestkostja kohustusi.

Seadusemuudatusega antakse kohtule lisaks õigusele aruandeid sisuliselt kontrollides vajaduse korral nende parandamist ja täiendamist nõuda, ka õigus nõuda vajaduse korral eestkostjalt lisaselgitusi. Selline täiendus vähendab mõnevõrra bürokraatiat, kuna sageli piisab ka vabas vormis (näiteks suulisest) selgitusest ning ei ole vaja tingimata kõikides detailides aruannet täiendada, kui kohtule mõni asjaolu veidi arusaamatuks jääb või täpsustamist vajab."²

² Vt perekonnaseaduse muutmise seaduse eelnõu (214 SE) seletuskiri, lk 1-2.

EESTKOSTE JUHTUM

Kohtu menetluses olnud AS Swedbank avaldusest pärandvara hoiumeetmete määramiseks selgus, et asenduskodus elaval alaealisel puudub seaduslik esindaja. Alaealisele riigi poolt tolles menetluses esindajaks määratud vandeadvokaat esitas kohtule avalduse eestkoste menetluse algatamiseks PKS S 171 lg 2 alusel. Kohus algatas menetluse ning kohustas omaavalitsust esitama eestkostja määramiseks vajalikud andmed ning sobiva isiku kandidaadi.

Eestkostjaks sai lapse kontaktisik-nõustaja asenduskodus. Alaealine oli ise ka tema määramisega nõus, kuid soovis edasi elama jääda asenduskodusse. Kohtunik selgitas asjaosalistele, et see ei ole takistuseks, et laps elab edasi asenduskodus ja nii jäigi laps edasi asenduskoduteenusele. Hiljem, kui sai selgitatud omaavalitsusele, et riiklikku ülalpidamist lapsele enam ei võimaldata, asus laps elama siiski eestkostja juurde.

Füüsilise eestkostja määramisel ei ole enam võimalik tasuda lapse ülalpidamist riiklikest vahenditest, kuna kohtumääruse jõustumisest alates ei oma laps sotsiaalhoolekande seadusest lähtuvalt õigustatust asenduskoduteenusele.

Kuna maavalitsuse poolt oli kuutasu juba asenduskodule üle kantud, siis oli asenduskodu kohustatud selle riigile alates kohtumääruse jõustumise päevast tagasi maksma.

Kommentaar

See juhtum näitab jällegi seda, kui oluline on koheselt, kui taotletakse kas vanema hooldusõiguse piiramist, peatamist või äravõtmist, lahendada ka eestkoste küsimus ehk samal ajal tuleks mõelda erinevatele küsimustele ja probleemidele, mida üks või teine lahendus endaga võib kaasa tuua.

Alaealisele riigi poolt määratud esindaja saab olla alaealise esindaja ainult menetluses, mitte aga alaealist puudutavates muudes küsimustes.

Selles kaasuses ei ole küll juttu sellest, kas antud juhul on vanemalt hooldusõigus ära võetud, seda on piiratud või see on peatatud, ehk ei ole ära märgitud, mis alusel elab laps asenduskodus. Küll aga võib eeldada, et ühte nimetatud variantidest on kasutatud, sest lapsele on kohtu poolt määratud eestkostja. PKS 171 lg 1 järgi, mille alusel on taotletud eestkoste määramist, määratakse lapsele eestkostja, kui esindusõigust ei ole alaealise lapse kummalgi vanemal.

Kui on tegemist PKS § 135 lg 4 juhtumiga ehk kui lapse jätmine perekonda ohustab lapse tervist või elu, võib valla- või linnavalitsus lapse perekonnast eraldada enne kohtumäärust. Sellisel juhul peab aga valla- või linnavalitsus viivitamata esitama kohtule avalduse vanema õiguste piiramiseks lapse suhtes. Kui on tegemist viimatinimetatud olukorraga ehk laps on eraldatud perekonnast ning peale seda esitatakse hooldusõiguse piiramise avaldus, siis sellega koos tuleks koheselt taotleda ka lapsele eestkostja määramist.

Kuna antud kaasuses on nimetatud, et vajadus eestkoste järele kerkis esile seoses pärandvara hoiumeetmete määramisega, siis võib põhjuseks, miks laps on jäänud ilma vanemlikust hoolitsusest, olla ka asjaolu, et lapse vanemad on surnud ehk et tegemist on orvuga. Ka sellisel juhul on PKS § 171 lg 1 mõttes tegemist lapsega, kes vajab eestkostet, kuna lapsel ei ole vanemat kui seaduslikku esindajat.

PKS § 171 lg 2 ei nimeta advokaati isikuna, kes on õigustatud esitama kohtule avaldust. Küll aga ütleb tsiviilkohtumenetluse seadustiku § 476 lg 1, et hagita menetluse algatab kohus omal algatusel või huvitatud isiku või asutuse avalduse alusel. Antud juhul oleks pidanud tegelikult kohus ise menetluse algatama, ei olekski olnud vajalik, et keegi avalduse esitab. Kindlasti saab aga ka lapsele määratud esindaja kui huvitatud isik avalduse esitada. Samuti ütleb PKS § 173 lg 1, et eestkoste seadmise otsustab kohus omal algatusel või omavalitsuse või huvitatud isiku avalduse alusel.

Tsiviilkohtumenetluse seadustiku (TsMS) § 523 järgi kogub ja esitab eestkostet vajava isiku elukohajärgne valla- või linnavalitsus kohtule viimase korraldusel eestkoste seadmiseks vajalikud andmed. Valla- või linnavalitsus annab menetluses oma arvamuse, muu hulgas selle suhtes, keda määrata eestkostjaks, samuti eestkostja ülesannete ümbermuutmise või eestkostja muutmise kohta.

Ka TsMS § 552 lg 2 ütleb, et kohus küsib eestkostet puudutavas menetluses valla- või linnavalitsuse seisukohta.

PKS § 173 lg 1 teine lause ütleb, et kohus võib pöörduda valla- või linnavalitsuse poole eestkostjaks sobiva isiku leidmiseks.

PKS § 174 lg 2 järgi ei või aga eestkostjaks määrata selle tervishoiu- või hoolekandeadutuse töötajat, kus laps viibib.

TsMS § 552¹ järgi kuulab kohus last puudutavas asjas ära vähemalt 10-aastase lapse isiklikult, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti. Kohus võib ära kuulata ka noorema lapse.

Lapse arvamus/soov saab otsustamisel olla vaid üheks kriteeriumiks, kuid see ei ole asjaolu, ainuüksi millele tuginedes asi lahendada. Kõikide lapsi puudutavate asjade lahendamisel peab kohus lähtuma lapse huvidest (PKS § 123 lg 1) kui laiemast kriteeriumist võrreldes lapse arvamus/sooviga.

Sotsiaalhoolekande seaduse (SHS) § 15² järgi on asenduskoduteenuse saamiseks õigustatud isikuks laps, kes vastab (SHS) § 25¹ lõikes 1 sätestatud tingimustele ning **kelle hooldamist ja kasvatamist ei korralda eestkostja** ega teosta käesoleva seaduse § 25² lõikes 1 nimetatud hooldaja.

Nimetatud säte ei ütle üheselt, et tegemist peab olema füüsilisest isikust eestkostjaga, kuid ilmselt tõlgendatakse seda sätet siis praktikas selliselt. Mingil määral võib seda ehk ka sättest endast välja lugeda, kui vaadata, et samuti ei ole asenduskoduteenuse saamiseks õigustatud isikuks laps, kelle hooldamist ja kasvatamist korraldab hooldaja ehk samuti füüsiline isik. Ehk siis on selle sätte puhul silmas peetud seda, et asenduskoduteenusele ei ole õigust lapsel, kelle hooldamise ja kasvatamise korraldamisega tegeleb konkreetne füüsiline isik, olgu selleks siis eestkostja või hooldaja. Kahjuks on aga nii, et tegelikult ei pea eestkostja perekonnaseaduse järgi lapse eest hoolitsemise ja kasvatamisega ise tegelema. Perekonnaseadus talle sellist kohustust ei pane. Kui aga sotsiaalhoolekandeseadus võtab ära õiguse saada asenduskoduteenust, kasutades riiklikku rahastamist, pannakse füüsilisest isikust eestkostjale sotsiaalhoolekande seadusega justkui selline kohustus.

SHS § 25¹ järgi suunatakse perekonnas hooldamisele muuhulgas orb ja vanemliku hoolitsuseta laps:

- 1) kelle vanemad on surnud, tagaotsitavaks kuulutatud või teadmata kadunud;
- 2) kelle vanematele on nende piiratud teovõime tõttu määratud eestkostja;
- 3) kelle vanemate isikuhooldusõigus lapse suhtes on piiratud või täielikult ära võetud;
- 4) kes on vanematest eraldatud.

Edasi ütleb SHS § 15⁵, et asenduskoduteenusele õigustatud lapsele osutatavat teenust rahastatakse riigieelarvest. Rahastamise tagab Sotsiaalministeerium maavalitsuste kaudu.

Seega, kui lapse puhul ei ole tegemist asenduskoduteenusele õigustatud lapsega, siis tema asenduskodus viibimist ei rahastata riigieelarvest.

MILLINE VARA LUGEDA LAPSE VARAKS, MILLINE MITTE

Küsisin Harju Maakohtu kohtujuristi Mare Aasmäe käest nende praktika kohta eestkostja aruannete osas. Harju Maakohus loeb lapse sissetulekuteks RPTS § 3 alusel saadavad peretoetused, kus õigustatud isikuks on laps.

Nt on lapsetoetus mõeldud seaduse järgi lapsele (vt riiklike peretoetuste seaduse § 5 lg 1). Samuti on eestkostel või perekonnas hooldamisel oleva lapse toetusele õigus vanemliku hoolitsuseta lapsel, kelle üle on seatud eestkoste või kelle suhtes on sõlmitud kirjalik perekonnas hooldamise leping (RPTS § 9 lg 1).

Küll aga ei ole puudega inimeste sotsiaaltoetuste seaduse järgi (vt § 6) puudega lapse toetuse puhul tegemist mitte lapse enda toetusega, vaid vanemale, eestkostjale välja makstava toetusega.

Riikliku pensionikindlustuse seaduse järgi on toitjakaotuspensionini puhul tegemist lapse pensioniga ehk tema varaga (vt RPKS § 20).

Elatise puhul ütleb perekonnaseadus, et tegemist on lapse õigusega saada ülalpidamist ehk tegemist on samuti lapse varaga (PKS § 97 p 1).

Peretoetuste taotlemise kohta ütleb riiklike peretoetuste seadus, et seda saab taotleda kas lapse ema, isa, eestkostja või hooldaja (RPTS § 15), s.t et taotlejaks ei pea olema tingimata seaduslik esindaja, seadus annab selle võimaluse ka last perekonnas hooldavale isikule. Kuidas tuleb lapse varaga ümber käia, ütleb perekonnaseaduse § 186, mille järgi on võimalik kasutada lapse vara tema ülalpidamiseks.

Hiljem tuleb eestkostjal esitada aruanne, milleks on raha kulutatud. Aruannet ei tule seega esitada ainult vara osas, mis ei ole lapse vara. Antud näidete puhul seega siis seaduse sõnastusest lähtudes ei oleks vaja aruannet esitada puudega lapse toetuse osas.

Samuti teostatakse kontrolli lapsele kuuluvate varade üle nagu kinnisasjad, pensioniosakud, väärtpaberid, hoiused, vallasasjad ning ka kohustused, viimased reeglina pärimise teel saadutena.

KASUPERE *versus* EESTKOSTJA VASTUTUS

Probleem: laps kasvab realselt kasupererkonnas, kuid lapsega seotud asjade eest vastutab eestkostja, muu hulgas on eestkostjal ka lapse vara valitsemist puudutav aruandekohustus.

Üks võimalus, miks laps kasvab kasuperes, on see, et eestkostja on andnud lapse kasuperesse kasvada. Teine võimalus on, et vanem(ad) ise on andnud lapse kasuperesse.

PKS § 122 lg 2 järgi on võimalik, et juhul kui vanemad annavad lapse pikemaks ajaks kasuperekonna hooldada, annab kohus lapse hoolduse asjades **vanemate või last hooldava isiku taotlusel otsustusõiguse üle last hooldavale isikule**. Seega saab endale teatud osas õiguste ülekandmiseks taotluse kohtule esitada ka last hooldav isik ise. Kui taotluse esitab last hooldav isik (kasuvanem), on aga kindlasti juurde vaja vanema(te) nõusolekut.

Hetkel ei ole sellise kasuvanemale õiguste üleandmise kohta kohtupraktikat, mistõttu ei ole meil veel välja kujunenud seisukohti, kui suures mahus on õiguste üleandmine võimalik. Saksa praktikas on aga põhimõtteliselt võimalik vanema hooldusõigus sel moel kasuvanemale ka täies ulatuses üle kanda.

Seoses vastutusega on seejuures kindlasti oluline PKS § 122 lg 2 viimane lause, mille kohaselt on kasuvanemal üle antud õiguste ulatuses **erieestkostja õigused ja kohustused**. See tähendab seda, et erieestkostjal on sarnaselt eestkostjale aruandekohustus kohtu ees. Niisiis on üheks võimaluseks saavutada olukord, kus laps kasvab realselt kasuperes, ning selle lapse eest vastutavad realselt tema kasuvanemad, sel moel, et kasuvanemale on antud kohtu poolt üle teatud hulk õigusi.

Kui kasuvanemale ei ole kohtu poolt mingeid õigusi üle kantud, ei ole tal perekonnaseaduse mõttes erieestkostja positsiooni, mistõttu ei ole tal ka kohustust kohtule lapse vara valitsemise kohta aruannet esitada. Kasuvanem on aga üldistel alustel kindlasti vastutav vanemate ja lapse ees, kui ta peaks varaga mitteheaperehemelikult ümber käima.

Perekonnaseadus ei reguleeri täpsemalt olukorda, kus laps on antud kasuperesse valla- või linnavalitsuse poolt. SHS § 25¹ jj reguleerib lapse perekonnas hooldamisele suunamist. Ilmselt on võimalik ka KOV-i ja perekonnas hooldaja vahelises lepingus täpsemalt ära määratleda, kuidas teeb perekonnas hooldaja KOV-iga lapse vara valitsemist puudutavates küsimustes koostööd. Sellises olukorras jääb muidugi ka võimalus, et perekonnas hooldajast saab eestkostja (kohtu poolt määratuna) ning sellisel juhul on ta ise otse aruandekohustulik kohtu ees.

INFOKIRJA KOOSTAMIST TOETAB:

Autoriõigus © 2014 MTÜ Perede ja Laste Nõuandekeskus, Kõik õigused kaitstud.
Selle infokirja saajateks on kohalike omavalitsuste sotsiaal- ja lastekaitsetöötajad.